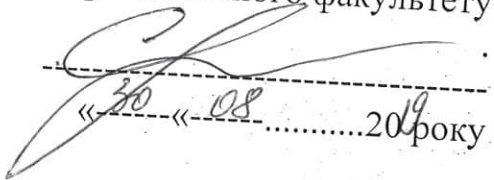

Львівський національний університет ім. Івана Франка
Факультет філологічний
Кафедра українського прикладного мовознавства

“Затверджую”

Декан
філологічного факультету

« 30 » « 08 » ..... 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Культура української мови

галузь знань	03 Гуманітарні науки (шифр і назва напрямку підготовки)
спеціальність	035 Філологія, 014 – середня освіта/ педагогіка (шифр і назва спеціальності)
спеціалізація	035.01 Українська мова та література 014.01 середня освіта (назва спеціалізації)
факультет	філологічний

Львів 2019

Робоча програма студентів „Культура української мови“ для

(назва навчальної дисципліни)
за спеціальністю 035.014 „30” 08, 2019 року-12 с.

доктор філол. наук, професор Кочан Т.М.
Розробники: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри українського прикладного мовознавства

Протокол від. „30” 08 2019 року № 1

Завідувач кафедри українського прикладного мовознавства

Коч
(підпис) (Кочан Т.М.)
(прізвище та ініціали)

„30” 08 2019 року

Затверджено Вченою радою філологічного факультету
Протокол від. „30” 08 2019 року № 1

„30” 08 2019 року

Голова [підпис] (Тимішук С.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія	Нормативна (за вибором)	
Модулів – 3	Спеціалізація: 035.01 Українська мова та література	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		4-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		8-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2/2 самостійної роботи студента – 2/3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		28 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		28 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		34 год.	год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: іспит			

2.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – розглянути норми кожного функціонального стилю сучасної української літературної мови, сприяти формуванню у студентів мовленнєвої майстерності, мовного чуття.

Завдання

- 1) допомогти студентам досконало оволодіти мовними нормами сучасної української літературної мови;
- 2) розвивати у майбутніх філологів мовне чуття і мовний смак;
- 3) виробити у студентів навички доцільно використовувати мовні засоби відповідно до цільових настанов та загальної експресивної спрямованості текстів різного функціонального призначення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- основні функціональні стилі сучасної мови та їх ознаки;
- види мовних норм: акцентологічні, орфоепічні, граматичні, стилістичні, фонографічні, пунктуаційні;
- основні правила наголошування слів в сучасній українській літературній мові;
- основні правила вимови;
- основні морфологічні норми;
- основні синтаксичні норми;
- типи помилок, пов'язаних з порушенням логічності мовлення;
- типи помилок, пов'язаних з порушенням точності слововживання;
- типи помилок, пов'язані з порушенням чистоти мовлення;
- формули і тональності українського мовленнєвого етикету;
- стилістичні засоби увиразнення тексту;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен уміти:

- розрізняти тексти різних функціональних стилів;
- правильно наголошувати і вимовляти слова;
- не порушувати граматичних норм;
- правильно послуговуватися граматичними варіантами у різних стилях мовлення;
- уникати багатослів'я, штампів та канцеляризмів;
- чітко, логічно, грамотно висловлювати свої думки;
- не засмічувати мовлення позалітературними елементами;
- виправляти текст.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 Базові засади курсу «Культура української мови»

Тема 1. Культура мови як наука і навчальна дисципліна. Зміст понять «культура мови» і «культура мовлення». Предмет і завдання культури мови. Зв'язок курсу з іншими навчальними дисциплінами. Основні ознаки культури мови: точність, чистота, виразність, правильність, доречність, багатство, логічність тощо. Основні типи мовних норм.

Тема 2. Функціональні стилі сучасної української літературної мови. Спроби їх класифікації. Загальна характеристика кожного функціонального стилю (наукового, офіційно-ділового, художнього, публіцистичного, розмовно-побутового, конфесійного), їх підстилі, призначення, основні ознаки. Стилiстична норма в мові і мовленні.

Змістовий модуль 2. Норми усного літературного мовлення. Лексичні та фразеологічні норми.

Тема 3. Усне літературне мовлення. Акцентологічні норми сучасної української літературної мови. Наголос словесний, фразовий, логічний. Функції словесного наголосу. Основні правила наголошування слів в українській мові. Норми правильної літературної вимови. Вимова голосних і приголосних звуків. Нормативна взаємодія голосних і приголосних у мовленнєвому потоці. Миловучність українського мовлення.

Тема 4. Мовленнєвий етикет. Поняття етикету. Його складники. Тональності і формули мовленнєвого етикету в різних мовленнєвих ситуаціях. Невербальне спілкування. Фатичне спілкування. Правила ведення розмови.

Тема 5. Лексичні норми і чистота мовлення. Поняття лексичної норми. Фіксація лексичних норм у словниках. Динамічність лексичної норми. Причини порушення лексичних норм: невміння добирати синоніми, уживання слів у невластивому для них у мові контексті і значенні.

Тема 6. Чистота і точність мовлення. Просторічна лексика, суржик, соціальні діалектизми (арго, жаргон, сленг), вульгарна та лайлива лексика. Іншомовні слова у мовленні Мовні штампи та канцеляризми. Тавтологія і плеоназм.

Змістовий модуль 3. Морфологічні норми сучасної української літературної мови.

Тема 7. Словотвірні норми. Поняття словотвірної норми. Зовнішньомовні і внутрішньомовні чинники, що впливають на способи творення слів. Нормативність творення відтопонімних слів. Словотвір у термінології і мовна норма.

Тема 8. Морфологічні норми сучасної української літературної мови. Поняття сильних і слабких норм. Причини порушення морфологічних норм. Нормативність уживання іменникових форм (роду, числа, відмінка), прикметникових форм (повної короткої і стягненої форм, творення ступенів порівняння прикметника та їх уживання в реченнях).

Тема 9. Нормативність уживання числівникових форм (словозміна, поєднання з іменниками, композити з числівниками) і займенникових форм (особливості уживання деяких особових, зворотного, присвійних займенників).

Тема 10. Нормативність уживання дієслівних форм (особових, дієприслівникових зворотів), прийменників (по, при, у(в), на, для та ін.) і сполучників (і, та, ніби, як)

Змістовий модуль 4. Синтаксичні норми.

Тема 11. Синтаксичні норми. Причини порушення синтаксичних норм. Порядок слів у реченні. Координація присудка з підметом. Узгодження прикладкових конструкцій, однорідних означень з іменниками

Тема 12. Однорідні члени речення. Особливості побудови однорідних рядів. Прийменники і сполучники при однорідних членах речення. Основні типи помилок, пов'язані з уживанням простих речень.

Тема 13. Складне речення. Основні типи помилок у побудові складних речень. Сполучники та сполучні слова у складних реченнях. Реченнєві конструкції як синоніми (двоскладні й односкладні, прості і складні)

Тема 14. Логічність мовлення. Логічність поняттєва і предметна. Основні типи помилок, пов'язані із порушенням логічності мовлення.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових	Кількість годин	
	денна форма	Заочна форма

модулів і тем.	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Базові засади курсу «Культура української мови»												
Тема 1.	4	2	2									
Тема 2.	4	2	2									
Разом за змістовим модулем 1	8	4	4									
Змістовий модуль 2. Норми усного літературного мовлення. Лексичні та фразеологічні норми.												
Тема 3.	4	2	1									
Тема 4.	4	2	1									
Тема 5	4	2	1									
Тема 6	4	2	1									
Разом за змістовим модулем 2	16	8	8									
Змістовий модуль 3 Морфологічні норми сучасної української літературної мови.												
Тема 7	4	2	2									
Тема 8	4	2	2									
Тема 9	4	2	2									
Тема 10	4	2	2									
Разом за змістовим модулем	16	8	8									
Тема 11	4	2	2									
Тема 12	4	2	2									
Тема 13	4	2	2									
Тема 14	4	2	22									
Разом за змістовим модулем	16	8	8									
Модуль 2												

ІНДЗ				-		-						34
Усього годин	90	28	28									34

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	. Функціональні стилі сучасної української літературної мови. Спроби їх класифікації.	2
2	Норми наголошування слів в українській мові. Норми вимови	2
3	Мовленнєвий етикет. Поняття етикету. Його складники. Тональності і формули мовленнєвого етикету в різних мовленнєвих ситуаціях.	2
4.	Причини порушення лексичних норм: невміння добирати синоніми, уживання слів у невластивому для них у мові контексті і значенні.	4
5	Чистота і точність мовлення на лексичному рівні.	2
6	Фразеологічні норми. Мовні штампи та канцеляризми.	2
7	Морфологічні норми сучасної української літературної мови.	6
8	Синтаксичні норми. Причини порушення синтаксичних норм.	6
9	Логічність мовлення	2
	Усього	28

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Фіксація мовних норм в лексикографічних джерелах...	..2..
2	Мовна норма і стиль...	...2
3.	Усне літературне мовлення	4
4	Лексичні норми	6
5	Словотвірні норми	4
6	Морфологічні норми	6
7	Синтаксичні норми	6
8	Логічність мовлення	4
	Разом	34

9. Індивідуальні завдання

1. Спостерігати за власним мовленням та мовленням своїх друзів. Фіксувати мовленнєві недоліки на всіх мовних рівнях.
2. Записувати мовленнєві огріхи, почуті в ЗМІ (радіо, телебачення), фіксуючи їх.
3. Законспектувати відповідні наукові праці.

10. Методи навчання.
Спостереження, експеримент, лекції, практичні

11. Методи контролю
Тестові завдання, модульний контроль, усне опитування, дискусії.

12. Розподіл балів, які отримують студенти *Приклад для заліку*

Поточне тестування та самостійна робота														Підсумковий тест (екзамен)	сума
Змістовий модуль №1		Змістовий модуль № 3								Змістовий модуль № 4					
T1		T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	50	100
	5	5	5		15	5			10	5	10		5		

Цифрами позначені модульні завдання

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81-89	B	добре	
71-80	C		
61-70	D	задовільно	
51-60	E		
21-50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

14. Рекомендована література

1. Антисуржик / За ред. О.А. Сербенської. – Львів, 1994.
2. Антоненко-Давидович Б. Як ми говоримо /Б. Антоненко-Давидович. – К., 1991.
3. Бабич Н.Д. Основи культури мовлення / Н.Д. Бабич. – Львів, 1990.
4. Бабич Н.Д. Практична стилістика і культура мови /Н.Д. Бабич. – Львів, 2003.
5. Білоус М. П. Мовленнєвий етикет українського народу / М,П. Білоус // Культура мови і культура в мові. – К., 1991. – С.74 - 81.

6. Білоус М.П. Фатичне спілкування українців /М.П. Білоус // Мова і культура нації. – Львів, 1991. –С.18-23.
7. Богдан С. Мовний етикет українців: традиції і сучасність / С. Богдан. – К., 1998.
8. Ботвина Н.В. Офіційно-діловий та науковий стилі української мови: Навч. посібник / Н.В. Ботвина. – К., 1999.
9. Винницький В.М. Наголос у сучасній українській мові /В.Винницький. – К., 1984.
10. Винницький В.М. Українська акцентна система: становлення, розвиток / В. Винницький. – Львів, 2002. –576 с.
11. Вовк П.С. Сучасна українська літературна мова :рухомий наголос в іменниках і дієсловах / П. С. Вовк.– К., 1996.
12. Волкотруб Г.Й. Практична стилістика сучасної української мови: Використання морфологічних засобів мови : навч. посіб / Г.Й. Волкотруб. – К., 1998.
13. Грищенко Т. Українська мова та культура мовлення / Т. Грищенко. – Вінниця, 2003. – С. 49-75.
14. Дорошенко С.І. Граматична стилістика української мови / С.І. Дорошенко. – К., 1985.
15. Дудик П.С. Синтаксис сучасного українського розмовного літературного мовлення / П.С. Дудик. – К., 1973.
16. Єрмоленко С.Я. Нариси з української словесності: стилістика і культура мови / С.Я. Єрмоленко. – К.,1999..
17. Іванишин В. Мова і нація / В. Іванишин, Я. Радевич-Винницький. – Дрогобич, 1992.
18. . Караванський С. Секрети української мови / С. Караванський. – К., 1994.
19. Коваль А.П. Культура ділового мовлення / А.П. Коваль. – К.,1990.
20. Коваль А.П. Культура української мови / А.П. Коваль.– К., 1970.
21. Коваль А.П. Практична стилістика сучасної української мови / А.П. Коваль. – К.,1978.
22. Кочан І.М. Культура рідної мови / І.М. Кочан, А.С. Токарська – Львів, 1996.
23. Леонова М.В. Стилістичні помилки та їх характер /М.В. Леонова // Українська мова і література в школі. –1972. – № 5.
24. Мельничайко В.Я. Про порядок слів у простому реченні /
25. В. Я. Мельничайко // УМЛШ. – 1969. – №10. – С. 60-69.
26. Микитюк О. Культура мовлення: особливості, завдання, цікавинки, Львів, Вид-во Львівської політехніки, 2017 - 240 с
27. Мішеніна Т.М. Культура мовлення: навч.-метод. посібник. / Т.М. Мішеніна – Кривий Ріг, 2009.
28. Мова і культура. – К., 1986.
29. Мова і час: Розвиток функціональних стилів сучасної української літературної мови. – К., 1977.
30. . Пазяк О. Українська мова і культура мовлення / О. Пазяк, Г. Кисіль. – К., 1995.
31. Панько Т. Слово в духовному житті нації / Т. Панько, М. Білоус. – К.: Знання, 1995.
32. Пентилюк М.І. Культура мови і стилістика: пробний підручник для гімназій гуманітарного профілю / М.І. Пентилюк. – К., 1994
33. Пилинський М.М. Мовна норма і стиль / М.М. Пилинський. – К., 1976.
34. Пилинський М.М. Літературні норми. Типи та їх класифікація / М.М. Пилинський // Мовознавство. –1974. – № 3.
35. Площ Н.В. Формули ввічливості в системі українського мовного етикету / Н.В. Площ //Українська мова і сучасність. – К., 1996. – С. 96-98.
36. Пономарів О.Д. Культура слова : мовностилістичні поради / О.Д. Пономарів. – К., 2001.
37. Пономарів О.Д. Стилістика сучасної української літературної мови / О.Д. Пономарів. – К., 1992.
38. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування / Я. Радевич-Винницький. – Львів : Сполом, 2001.

39. Редько Ю.К. Відмінювання, правопис і наголос українських прізвищ / Ю.К. Редько // Про культуру мови. – К., 1964.
40. Русанівський В.М. Чи правильно це написано? / В.М. Русанівський. – К., 1972.
41. . Русанівський В.М. Запозичені особові імена і прізвища: складні питання сучасного українського правопису / В.М. Русанівський. – К., 1980.
42. . Сербенська О. Культура усного мовлення / О. Сербенська. – Львів, 2003.
43. Стельмахович М. Український мовленнєвий етикет / М. Стельмахович // Урок української. – 2001. – № 3. – С. 14-15.
44. Український правопис. – К., 1995.
45. У якій формі вжити присудок? // Культура слова. – 1986. – Вип. 30. – С. 44-50.
46. 41. Чак Є. Складні випадки українського слововживання / Є. Чак. – К., 1979.
47. 42. Чак Є. Складні випадки вживання слів / Є. Чак. – К., 1984.
48. Чередниченко І.Г. Нариси із загальної стилістики сучасної української мови / І.Г. Чередниченко. – К., 1962.

Додаткова

1. Бабич Н. Сила мовленого слова : науково-публіцистичні нариси з культури мови / Н. Бабич: Чернівці, 1996.
2. Взаємодія художнього і публіцистичного стилів української мови / М.М. Пилинський, Н.Я. Дзюбишина-Мельник, К.В. Ленець та ін. – К., 1990.
3. Гриценко Т.Б. Українська мова та культура мовлення / Т.Б. Гриценко. – К., 2005.
4. Дороніна М. Культура спілкування ділових людей / М. Дороніна. – К., 1998.
5. Загнітко А.П. Українське ділове мовлення: професійне і непрофесійне спілкування / А.П. Загнітко, І.Г. Данилюк. – Донецьк, 2004.
6. Зорівчак Р. Боліти болем слова нашого / Р. Зорівчак. – Тернопіль, 2008.
7. Зубков М. Українська мова: універсальний довідник / М. Зубков. – Харків, 2004.
8. Капелюшний А.О. Практична стилістика української мови : навчальний посібник / А. О. Капелюшний. – Львів, 2001.
9. Караванський С. Пошук українського слова / С. Караванський. – К., 2001.
10. Микитюк О. Сучасна українська мова: самотність, система, норма. – Львів, 2010
11. Культура фахового мовлення: навчальний посібник / За ред. Н.Д. Бабич. – Чернівці. – 2006.
12. Мацюк З. Українська мова професійного спілкування / З. Мацюк, Н. Станкевич. – К., 2005.
13. Муромцева О. Культура мови вчителя / О. Муромцева, В. Жовтобрюх. – Харків, 1998.
14. Огієнко І. Наука про рідномовні обов'язки / І. Огієнко. – Львів, 1995.
15. Одарченко П. Про культуру української мови: збірник статей / П. Одарченко. – К., 1997.
16. Пилинський М.М. Розвиток стилів сучасної української літературної мови / М. М. Пилинський // Стиль і час (Хрестоматія). – К., 1983.
17. Плющ Н. Мова – солов'їна. То чому ж цвірінкаємо? (Про вимовні норми в умовах українсько-російської двомовності) / Н. Плющ // Урок української. – 2001. – № 4.
18. Пономарів О. Фонема Г і Г: Словник і коментар / О. Пономарів. – К., 1997.
19. Ргомова, або де ми помиляємося / [Керівники проекту О. М. Демська-Кульчицька, К. Г. Городенська, В.Л. Кабак]. – К., 2006.
20. Русанівський В. Співвідношення функціональних і експресивних стилів мови / В. Русанівський // Слово і труд. – К., 1976.
21. Сербенська О. Актуальне інтерв'ю з мовознавцем: 140 запитань і відповідей / О. Сербенська, М. Волощак. – Львів, 2001.
22. Слинько І. Синтаксис сучасної української мови: Проблемні питання / І. Слинько. – К., 1994.

23. Стахів *Марія*. Український комунікативний етикет / *Марія Стахів*. – К., 2008. – С. 42-74.
24. Сучасна українська літературна мова. Стилїстика / Відп. ред. Г.П. Іжакевич. – К., 1973.
25. Токарська А.С., Кочан І.М. Культура фахового мовлення правника / А.Токарська, І.Кочан. - Львів, 2003.
26. Фаріон І. Мовна норма: Знищення. Пошук. Віднова / І. Фаріон. – Івано-Франківськ, 2009.
27. Фаріон І. Правопис – корсет мови? Український правопис як культурно-політичний вибір / І. Фаріон. – Львів, 2006.
28. Ющук І. Практичний довідник з української мови / І.Ющук. – К., 2000.
29. Яцимірська М. Культура фахової мови журналіста : навчальний посібник / М. Яцимірська. – Львів, 2004.

Словники

1. *Бурячок А.А.* Правописний словник імен та найпоширеніших прізвищ / *А. А. Бурячок*. – К., 1996.
2. *Головащук С.І.* Складні випадки наголошення : словник-довідник / *С. І. Головащук*. – К., 1995.
3. *Головащук С. І.* Словник-довідник з правопису та слововживання / *С. І. Головащук*. – К., 1989.
4. *Головащук С. І.* Українське літературне слововживання : словник-довідник / *С. І. Головащук*. – К., 1995.
5. *Гриджук О.Є.* Подвійне наголошування: Словник-довідник. – Львів, 2013.
6. *Гринчишин Д.* Словник-довідник з культури української мови / *Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О.Сербенська, З.Терлак*. – Львів, 1996.
7. *Гринчишин Д.Г.* Словник паронімів української мови / *Д. Г. Гринчишин, О. А. Сербенська*. – К., 1986.
8. *Демська О.* Словник омонімів / *О. Демська, І. Кульчицький*. – Львів, 1996.
9. *Калашник В.* Українсько-російський словник наголосів / *В. Калашник, Л. Савченко*. – Х.: Каравела, 1997. – 112 с.
10. *Караванський С.* Практичний словник синонімів української мови / *С. Караванський*. – К., 1993.
11. *Культура мови на щодень*. – К., 2000.
12. *Культура української мови : словник-довідник*. – К., 1990.
13. Орфографічний словник української мови. – К., 1999.
14. Орфоепічний словник української мови у 2-х т. / За ред.М. Пещак. – К., 2001.
15. Орфоепічний словник / Укл. М. Погрібний. – К., 1984.
16. Погрібний М.І. Словник наголосів / *М. І. Погрібний*. – К., 1959.
17. Полюга Л.М. Словник антонімів / *Л.М. Полюга*. – К., 1999.
18. Редько Ю.К. Довідник українських прізвищ / *Ю. К. Редько*. – К., 1969.
19. *Сербенська О.* Екологія українського слова: практичний словничок-довідник / *О. Сербенська, М. Білоус*. – Львів, 2008.
20. *Словник-довідник з культури української мови* / *Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак*. – К., 2004.
21. *Словник іншомовних слів*. – К., 1985.
22. *Словник синонімів української мови : у 2 т.* – К., 1999.
23. *Словник труднощів української мови* / *Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Пазяк, О. Сербенська, З. Терлак*. – К., 1989.
24. *Струганець Л.* Культура мови: Словник термінів / *Л. Струганець*. – Тернопіль, 2000.
25. *Словник української мови : в 11 т.* – К., 1970-1980.

26. *Українська літературна вимова і наголос : словник-довідник.* – К., 1973.
27. *Словник синонімів української мови : у 2 т.* – К., 1999.
28. *Словник труднощів української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Пазяк, О. Сербенська, З. Терлак,* – К., 1989.
29. *Струганець Л. Культура мови: Словник термінів / Л. Струганець.* – Тернопіль, 2000.
30. *Словник української мови : в 11 т.* – К., 1970-1980.
31. *Українська літературна вимова і наголос : словник-довідник.* – К., 1973.

15. Інформаційні ресурси

1. ....
https://uk.wikipedia.org/wiki/Культура_мови
<http://lib.ndu.edu.ua/dspace/bitstream/123456789/852/1/13.pdf>
https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/3032/1/kultura_ukrayinskoyi_movi.pdf
http://pidruchniki.com/1040101747600/dokumentoznavstvo/kultura_movi_kultura_movlennya_komunikativni_oznaki
<https://www.google.com/search?q>
[&aqs=chrome..69i57j0l5.8692j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8](https://www.google.com/search?q=&aqs=chrome..69i57j0l5.8692j0j7&sourceid=chrome&ie=UTF-8)
http://www.ariy.com.ua/%D1%96internet-magazin/ukrainska_mova/normi_ta_kultura_ukra%D1%97nsko%D1%97_movi_za_onovlenim_pravopisom.html
<http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/22669/1/kultura%20ukrainskoi%20fahovoi%20movi.pdf>